

T. Balla Ágnes
DIÁKOK NYELVI ÉLETRAJZA
KÖZÉPISKOLAI TANULMÁNYAIK KEZDETÉN

Linguistic biographies of learners at the start of their secondary school studies

In the majority of Hungarian secondary schools learners learn two foreign languages. In certain schools there is a great variety of languages that they can choose from while the choice is limited to as few as two languages in other schools. By the time learners start their secondary school studies, they have participated in foreign language instruction for 4–8 years and have made experiences with learning one or two foreign languages. Therefore learners, at the time of starting their secondary studies, have gained a certain amount of knowledge in (a) foreign language(s) and a certain amount of experience in how to learn them. This present study is aimed at mapping the previously gained foreign language knowledge – the linguistic biographies – of learners in order to be able to draw conclusions regarding their further language instruction. The study describes the practices applied in one particular secondary school in a city in Hungary and describes the linguistic biographies of 188 learners studying in the ninth grade.

BEVEZETÉS

A magyar Nemzeti Alaptanterv (NAT) élő idegen nyelvek tanítását előíró szakasza az Európa Tanács ajánlásaival összhangban előírja, hogy „az általános iskolában minden diáknak legalább egy idegen nyelvet kell tanulnia az anyanyelvén kívül. A gimnáziumokban, valamint azokban a szakközépiskolákban, ahol a feltételek adottak ehhez, a tanulónak két idegen nyelven kell használható nyelvtudásra szert tennie.” (NAT 2003)

A 2007/2008-as oktatás-statisztikai évkönyv adatai szerint az általános iskolás diákok közül 376 098-an tanultak angolul, 185 624-en németül, 3 106-an franciául, 1018-an oroszul és 2683-an egyéb idegen nyelveken (beleértve a nemzetiségek nyelveit is). Az évkönyvben szereplő statisztikai adatok nem adnak tájékoztatást arról, hogy hány olyan diák van, aki egynél több idegen nyelvet tanul, az pedig, hogy az adott idegen nyelvet/nyelveket az adott általános iskolában hány évig és milyen óraszámban oktatják intézményről intézményre változik.

ELMÉLETI HÁTTÉR

A nyelvelsajátítással foglalkozó kutatások új területeként létrejött, harmadiknyelv-elsajátítással, vagy többnyelvi elsajátítással foglalkozó kutatási ágának kiinduló feltevése, hogy a második illetve a harmadik nyelv elsajátításának folyamatai

jelentősen eltérnek egymástól, hiszen a nyelvtanuló a második idegen nyelv tanulásának megkezdése előtt már „tapasztalatot szerzett egy idegen nyelv tanulásában”, és minden bizonnyal kialakított saját maga számára bizonyos nyelvtanulói stratégiákat (Hufeisen 2004:9). Amikor egy nyelvtanuló egy újabb idegen nyelv elsajátításába kezd, már korábbi, meglévő tudásra alapoz, mely történhet úgy, hogy a nyelvtanuló az általa ismert más idegen nyelvből vagy nyelvekből vett tudásra épít (Ringbom 2007:1). Mindehhez nem szükséges, hogy a nyelvtanuló egy adott idegen nyelven magas szintű tudást érjen el, a második idegen nyelv tanulásakor akkor is támaszkodhat az elsőre, ha azt alacsonyabb szinten ismeri. Bizonyított, hogy a többnyelvű elsajátítás során transzfer jöhet létre a nyelvek között, ha az érintett nyelvek „fonetikai struktúrájukat, szókincsüket és szintaxisukat tekintve” hasonlítanak (Cenoz és Genesee 2008:17). A többnyelvi elsajátítás során érdemes figyelembe venni az egyes nyelvek elsajátításának sorrendjét is, hiszen a különböző nyelveket többnyire más-más életkorban, és esetenként más-más körülmények között kezdi tanulni a nyelvtanuló (Hufeisen 1998:168–169).

AZ ISKOLÁSKORÚ NYELVTANULÓK HELYZETE MAGYARORSZÁGON

A bevezetésben összefoglaltakból adódik, hogy Magyarországon az általános iskolás diákok legalább egy idegen nyelvet tanulnak, és ezek jellemzően az angol és a német, de vannak olyan általános iskolások is, akik az intézmény keretei között két idegen nyelvet tanulnak. Amennyiben a diákok csak egy nyelvet tanulnak, a tanulóval eltöltött évek száma az általános iskolás kor végére 5 és 8 között változhat, míg a második idegen nyelvre jellemzően 2–4 év jut. Mindezekből az következik, hogy a diákok már általános iskolás tanulmányaik végére meglehetősen különböző nyelvtanulói hátterekkel, ún. nyelvi életrajzokkal rendelkeznek.

A középiskolák a rendelkezésükre álló lehetőségeikhez mérten próbálják kezelni ezt a helyzetet. Az iskolákban tanuló diáklétszám és az iskolákban oktató tanárok nyelvszakjainak függvényében az iskolák meghatározott nyelvek kombinációit nyújtják. Esetenként előfordul, hogy egy adott iskolában mindössze két nyelv (pl. az angol és a német) választható, így abban az iskolában minden diák e két nyelvet tanulja; a különbségek csupán abban rejlenek, hogy első vagy második idegen nyelvként, illetve milyen szintű csoportban tanulják a diákok e nyelveket. Nagyobb diáklétszámú és szélesebb nyelvválasztékot felkínálni tudó iskolák esetében a választható nyelvek száma elérheti a hetet-nyolcat is. Ezekben az iskolákban a nyelvtanítás sávos rendszerben valósul meg, így a diákok meglehetősen szabadon választhatnak két tetszőleges idegen nyelvet.

A középiskolába kerülve a diákok folytatják megkezdett nyelvi tanulmányaikat és/ vagy újabb nyelv vagy nyelvek tanulásába kezdenek. Döntésüket nagymértékben befolyásolja, hogy az általuk választott középiskolában lehetséges-e az általuk az általános iskolában tanult nyelv számukra megfelelő szinten történő oktatása.

Megállapítható tehát, hogy általános iskolás tanulmányaik végére a diákok számos különféle nyelvi életrajzzal rendelkeznek, s ezen nyelvi életrajzok a középiskolai nyelvi tanulmányok hatására még sokrétűbbé válnak, így az egyes tanulói csoportok egy-egy nyelvórán korántsem homogének. Tovább árnyalhatja a képet az, hogy ha a diákok között vannak olyanok, akik születésüktől fogva kétnyelvűek, vagy pedig környezetük nyelve nem (kizárólagosan) a magyar volt.

Jelen vizsgálatomban egy magyarországi nagyváros egyik középiskolájának 9. évfolyamos diákjainak nyelvi önéletrajzeit térképeztem fel. A vizsgálat célja az volt, hogy rávilágítsak arra, hogy homogén nyelvtanulói csoportok nem léteznek, a diákok előzetesen megszerzett nyelvi ismeretei különbözőek. Miközben ez esetlegesen negatívan is befolyásolhatja a tanítási folyamatot, véleményem szerint, amennyiben a nyelvtanárok tisztában vannak diákjaik nyelvtanulói hátterével, mindebből előnyt kovácsolhatnak azáltal, hogy diákjaik meglévő ismereteit figyelembe véve tervezik meg a tanmenetet.

FELMÉRÉS

Vizsgálatomat egy magyarországi nagyváros egyik középiskolájában végeztem a 2008/2009-es tanév első félévében. A vizsgált középiskolában a vizsgálat idején a 9. évfolyamban 6 párhuzamos osztályban 196 diák tanult. Az iskola diákjai a nagyváros és vonzáskörzete általános iskoláiból kerülnek ki; őket vizsgálva tehát egy magyarországi régió számos általános iskoláját érintő átfogó képet alkothatunk.

Az adatgyűjtés során az iskola 9. évfolyamos diákjainak 96%-a, összesen 188 adatközlő válaszolta meg az általam szerkesztett kérdőív kérdéseit (ld. I-es sz. függelék). A kérdőívet a következő kérdések megválaszolása érdekében állítottam össze: Mi a diákok anyanyelve, egy- vagy többnyelvűek-e, mely idegen nyelveket mikor, mennyi ideig és milyen körülmények között tanulták, saját megítélésük szerint milyen szintű nyelvtudást értek el. Rákérdeztem arra is, hogy a középiskolában mely nyelveket tanulják, mi alapján választottak, és elégedettek-e a választásukkal. A kérdőívet életrajzi kérdések zárják: hol születtek, hol nőttek fel és hol jártak általános iskolába a megkérdezett diákok.

A kérdőívek összesítésekor kiderült, hogy a 188 válaszadóból 17-en nőttek fel kétnyelvű környezetben. A 11 magát kétnyelvűként jellemző diák második nyelvei a szerb, a horvát illetve a román. További 6 diák kétnyelvű környezetben nevelkedett, azaz hosszabb külföldi tartózkodása során, illetve nemzetiségi óvodában és általános iskolában tanult egy, az anyanyelvén túli nyelvet (ld. I. táblázat).

1. táblázat A diákok megoszlása anyanyelvük szerint

Egynyelvű, magyar anyanyelvű diákok	Kétnyelvű, vagy kétnyelvű környezetben nevelkedett diákok	
171	17	
	kétnyelvű	kétnyelvű környezetben nevelkedett
	11 (második nyelveik: szerb, horvát és román)	6 Hosszabb külföldi tartózkodás (svéd, japán) ill. szlovák és szerb nemzetiségi óvoda vagy általános iskola

A 2. táblázatban látható, hogy a 171 egynyelvű, magyar anyanyelvű adatközlő közül 122 egy idegen nyelvvvel ismerkedett meg az általános iskolában, közülük 111-en csak angolt, 8-an csak németet, ketten csak olaszt tanultak, és egyetlen diák tanult csak franciául. 49-en már az általános iskolában 2 nyelvet tanultak: 26-an angolt és németet, 13-an angolt és franciát, 5-en angolt és olaszt, ketten angolt és orosz, 1–1 diák angolt és latint, angolt és spanyolt illetve németet és franciát. Mindezekon felül voltak olyan diákok, akik fakultatív tantárgyként, magánórák keretében illetve családi kirándulások során megismerkedtek pl. a portugál, a török, a holland, az eszperantó, a latin, orosz és a spanyol nyelv alapjaival; erről összesen 10 diák számolt be.

A 17 kétnyelvű diák, illetve kétnyelvű környezetben nevelkedett diákok közül 12-en egy idegen nyelvet (11-en angolt és 3-an németet), 5-en pedig két idegen nyelvet (hárman angolt és németet, 1–1 diák pedig angolt és franciát, illetve angolt és spanyolt) tanultak.

2. táblázat Az egy- és kétnyelvű diákok megoszlása az általuk tanult/ismert idegen nyelvek szerint általános iskolás koruk végéig

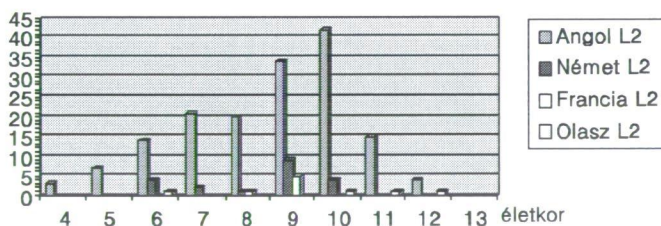
A vizsgált összes (188) diák			
	Egynyelvű diákok	Kétnyelvű diákok	Összes diák
1 idegen nyelvet tanult az általános iskolában	122	12	134
Angol	111	9	120
Német	8	3	11
Olasz	2	–	2
Francia	1	–	1
2 idegen nyelvet tanult az általános iskolában	49	5	54
Angol és német	26	3	29
Angol és francia	13	1	14
Angol és olasz	5	–	5
Angol és orosz	2	–	2
Angol és spanyol	1	1	2
Angol és latin	1	–	1
Német és francia	1	–	1
Közülük 8-an az iskolában tanult nyelven/nyelveken kívül: portugál, török, holland, eszperantó, latin, orosz, spanyol			

A 2. táblázat utolsó oszlopa megmutatja a vizsgált összes, 188 diák középiskolás korát megelőző nyelvi önéletrajzának alakulását. Eszerint a felmérésben szereplő középiskola 9. évfolyamos diákjai közül középiskolás tanulmányik megkezdése előtt 143-en tanultak egy, és 42-en két idegen nyelvet anyanyelvükön és a környe-

zet nyelvén felül. 120-an csak angolul, 11-en csak németül, 2-en csak olaszul, 1 diák pedig csak franciául tanult. A két idegen nyelvet tanuló diákok közül 29-en angolt és németet, 14-en angolt és franciát, 5-en angolt és olaszt, 2–2-en angolt és orosz, illetve angolt és spanyolt, míg 1–1 diák angolt és latint, valamint németet és franciát tanult.

A fentiekben bemutattam, hogy a számos különböző általános iskolából egy középiskolába felvett diákok milyen nagymértékű különbségekkel rendelkeznek nyelvismeretük terén, amikor középiskolai tanulmányaikat megkezdik. A diákok nyelvi életrajzai nem csak abban különböznek, hogy hány nyelvet ismernek (valamilyen szinten), hogy melyek ezek a nyelvek, és milyen sorrendben kezdték meg tanulásukat, hanem abban is, hogy milyen életkorban kezdtek nyelvet tanulni, és így hány éves nyelvtanulói tapasztalatuk van. Az 1. ábra jól mutatja, hogy az első idegen nyelvként tanult nyelv tanulása esetenként már 4 éves korban megkezdődik, míg vannak olyan diákok, akik az első nyelv tanulását csak 12 éves korukban kezdik.

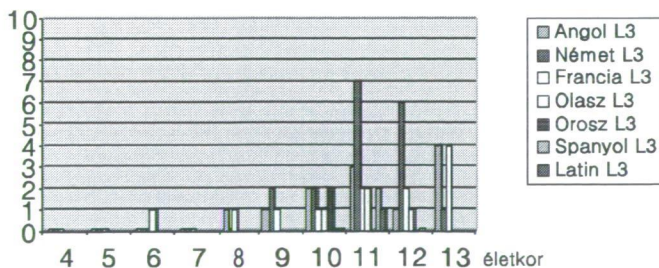
Az első idegen nyelv tanulásának kezdési életkora

1. ábra. Az első idegen nyelv tanulásának kezdési életkora.

A 2. ábráról leolvasható, hogy egyes gyermekek esetében a második idegen nyelv tanulása már 8 éves korban elkezdődött, míg másoknál ez 11–12 éves korra tehe-

A második idegen nyelv tanulásának kezdési életkora

2. ábra. A második idegen nyelv tanulásának kezdési életkora.

tő. Könnyű tehát belátni, hogy egy születésétől fogva kétnyelvű, 1–2 idegen nyelvet korai gyermekkortól tanuló nyelvtanuló nyelvtanulással kapcsolatos tapasztalatai jelentősen eltérhetnek egy egynyelvű, egy idegen nyelvet is csupán 10–12 éves korától fogva tanuló társától.

Az adatközlő diákok az eddigiekben bemutatott nyelvi életrajzokkal érkeztek a vizsgált középiskolába, ahol folytatják nyelvi tanulmányaikat, illetve újabb nyelvek tanulását kezdik meg. A vizsgált középiskola helyzete szerencsésnek mondható abból a szempontból, hogy módjukban áll a diákok változatos nyelvtanulási igényeit kielégíteni. Az iskola angol, német, francia, olasz és spanyol nyelveket oktat. Első idegen nyelvként (azaz magasabb óraszámban) minden diák kötelezően angolt tanul. Azok a diákok, akik rendelkeznek már nyelvi ismeretekkel, szintfelmérőn vesznek részt, mely alapján 6 különböző szintű angol nyelvtanulói csoport valamelyikébe kerülhetnek. A magas diáklétszám lehetővé teszi, hogy a második idegen nyelvként leggyakrabban választott német nyelvből is 3 különböző szinten induljanak csoportok. Az utóbbi évek gyakorlata azt mutatta, hogy francia, olasz és spanyol nyelvekből kezdő csoportok indítására volt igény, illetve lehetőség.

A diákok döntő többsége elégedett nyelvtanulói csoportjainak nyelvi szintjével. Ennek oka az lehet, hogy a diákok a középiskola kiválasztásakor tisztában voltak azzal, hogy a középiskola milyen nyelvtanulási lehetőségeket kínál számukra, és így azok a diákok, akik úgy gondolták, hogy nem indul a szintjüknek megfelelő csoport (pl. olaszból és franciából), eleve másik idegen nyelvet választottak.

A továbbiakban bemutatom, hogy adatközlőim nyelvi életrajza hogyan módosult, bővült középiskolás tanulmányaik megkezdésekor. A 3. táblázatban összefoglaltam, hogy mind az egy-, mind pedig a kétnyelvű (vagy kétnyelvű környezetben nevelkedett) adatközlők jelenleg milyen nyelvet/nyelveket tanulnak, illetve korábban mely nyelvet/nyelveket tanulták.

3. táblázat A vizsgált középiskola 9. évfolyamos diákjainak nyelvi életrajzainak összegezése a jelenleg és a korábban tanult nyelv/ek felsorolásával

	Egynyelvű diákok	Kétnyelvű diákok	Összes diák
Jelenleg csak angolt tanulnak	25	4	29
Korábban csak angol	18	3	21
Korábban csak francia	1	–	1

	Egynyelvű diákok	Kétnyelvű diákok	Összes diák
Korábban angol és német	3	1	4
Korábban angol és olasz	1	–	1
Korábban angol és spanyol	1	–	1
Korábban francia és német	1	–	1
Jelenleg angolt és németet tanulnak	53	8	61
Korábban csak angol	29	1	30
Korábban csak német	7	3	10
Korábban angol és német	13	2	15
Korábban angol és francia	3	1	4
Korábban angol és olasz	1	–	1
Korábban angol és spanyol	–	1	1
Jelenleg angolt és spanyolt tanulnak	40	–	40
Korábban csak angol	30	–	30
Korábban csak német	1	–	1
Korábban angol és német	4	–	4
Korábban angol és francia	3	–	3
Korábban angol és olasz	1	–	1
Korábban angol és latin	1	–	1
Jelenleg angolt és franciát tanulnak	28	3	31
Korábban csak angol	17	3	20
Korábban angol és német	3	–	3
Korábban angol és francia	7	–	7
Korábban angol és orosz	1	–	1

	Egynyelvű diákok	Kétnyelvű diákok	Összes diák
Jelenleg angolt és olaszt tanulnak	25	2	27
Korábban csak angol	17	2	19
Korábban csak olasz	2	–	2
Korábban angol és német	3	–	3
Korábban angol és olasz	2	–	2
Korábban angol és orosz	1	–	1
ÖSSZESEN	171	17	188

Az első idegen nyelvként csak angolul tanuló 120 diák közül az angol nyelv tanulását mindannyian folytatták, mivel a vizsgált középiskolában az első idegen nyelv kötelezően az angol. Az angol nyelv mellé második idegen nyelvként 64-en németet, 40-en spanyolt, 31-en franciát, 26-an pedig olaszt választottak. (Az iskola egyik osztályában a diákok olyan speciális képzésben vesznek részt, ami nem teszi kötelezővé számukra 9. osztályban második idegen nyelv választását, így 29-en továbbra is egyetlen idegen nyelvként tanulják tovább az angolt.)

Az első idegen nyelvként csak németül tanuló 11 diák közül a német nyelv tanulását 10-en folytatták, és mellette, kötelezően mindannyian angolul kezdtek tanulni, egy diák pedig a német nyelv helyett a spanyol nyelv tanulásába kezdett. Az első idegen nyelvként csak olaszul tanuló mindkét diák folytatta az olasz nyelv tanulását és elkezdte az angolt, korábban csak franciát tanuló társuk pedig jelenleg csak angolul tanul.

Még árnyaltabb a kép azon diákok esetében, akik már középiskolai tanulmányaik megkezdése előtt is két vagy több nyelvet ismertek. Már általános iskolában 29-en tanultak angolul és németül. Közülük 15-en folytatják tanulmányaikat mindkét nyelvből, míg 4-en német helyett spanyolt, 3-an franciát és 3-an olaszt választottak, míg 4-en jelenleg csak angolul tanulnak. Az általános iskolában angolul és franciául tanuló 14 diák közül 7-en folytatják mindkét nyelvet; 4-en váltanak franciáról németre és 3-an spanyolra. Az általános iskolában angolul és olaszul tanuló 5 diák közül 2-en folytatják tanulmányaikat mindkét nyelvből, míg 1–1 diák németül, illetve spanyolul kezd tanulni az olasz helyett, egyikük pedig jelenleg csak angolt tanul. Az általános iskolában angolt és spanyolt tanuló két diák közül egyikük németet tanul, másikuk jelenleg csak angolt. Az általános iskolában angolt és

oroszt tanuló két diáknak nincs lehetősége orosz tanulmányaikat folytatni a középiskolában, így egyikük franciát, másikuk olaszt választott az orosz helyett, ugyanígy az általános iskolában angolt és latint tanuló diák latin helyett más nyelvet, spanyolt választott. A korábban németül és franciául tanuló egyetlen diák pedig abba az osztályba jár, ahol 9. osztályban egy nyelvet tanulnak a diákok; ez pedig az ő esetében azt jelenti, hogy a számára kötelezően választott angolt tanulja, immáron harmadik idegen nyelvként.

Érdeemes felidézni, hogy az iskolában nincsenek „haladó francia” és „haladó olasz” csoportok a 9. évfolyamban, így a francia és az olasz nyelv tanulását folytató diákok már előzetesen megszerzett tudásuk birtokában csatlakoznak kezdő társaikhoz. Azok a diákok pedig, akik a korábban tanult/ak/hoz képest új nyelv/ek tanulásába kezdenek, korábban megszerzett nyelvtanulói tapasztalataik birtokában teszik azt. Az ily módon létrejövő középiskolai nyelvtanulói csoportok tehát nem homogének, annak ellenére sem, hogy az iskolának módjában áll számos nyelvet, és két nyelvből ráadásul több szintet felkínálni.

KÖVETKEZTETÉSEK

A jelen tanulmány megkísérelte bemutatni, hogy egy nagy diáklétszámú magyarországi középiskola 9. évfolyamában tanuló diákok milyen változatos nyelvi életrajzokkal rendelkeznek mind anyanyelvük/anyanyelveik, mind az általános iskolás éveikben tanult idegen nyelvük/nyelveik tekintetében, illetve azt, hogy e diákok nyelvi életrajzai hogyan módosulnak középiskolás tanulmányaik kezdetekor. A két-nyelvű diákok, bár második nyelvük egyetlen esetben sem egyezik meg az iskola által oktatott nyelvek valamelyikével, a többi, magyar anyanyelvű diákhöz képest egy nyelv ismeretével többre támaszkodhatnak. Látható, hogy bizonyos esetekben a diákok nem folytatják a már általános iskolában megkezdett nyelv tanulását, hanem új idegen nyelv/nyelvek tanulásába kezdenek; valójában ők is egy másik nyelv ismeretére, illetve az annak tanulása során megszerzett nyelvtanulói ismeretekre alapozva kezdenek a választott új idegen nyelv tanulásába.

A fentiek következtében a gondos szintfelmérés ellenére is olyan nyelvtanulói csoportok alakulnak ki, melyek a diákok nyelvi életrajzait tekintve heterogének, a diákok sok és sokféle előzetes tudás birtokában vannak, melyre gondos tervezéssel építeni lehet.

HIVATKOZÁSOK

- Cenoz, Jasone and Fred Genesee. 1998. Psycholinguistic perspectives on multilingualism and multilingual education. In: Cenoz, Jasone and Fred Genesee (szerk.) *Beyond Bilingualism: Multilingualism and Multilingual Education*. Clevedon: Multilingual Matters. 16–32.
- Hufeisen, Britta. 1998. L3–Stand der Forschung–Was bleibt zu tun? In: Hufeisen, Britta & Beate Lindemann (szerk.). *Tertiärsprachen. Theorien, Modelle, Methoden*. Tübingen: Stauffenburg-Verlag. 169–185.
- Hufeisen, Britta. 2004. A brief introduction to the linguistic foundations. In: Hufeisen, Britta, Gerhard Neuner (szerk.). *The plurilingualism project: Tertiary language learning – German after English*. Strasbourg: Council of Europe Publishing. 7–11.
- Ringbom, Håkan. 2007. *Cross-linguistic similarity in foreign language learning*. Clevedon: Multilingual Matters.
- 2007/2008-as oktatás-statisztikai évkönyv. 2008. http://www.okm.gov.hu/letolt/statisztika/-okt_evkonyv_2007_2008_080804.pdf. Hozzáférés: 2009. július 5.
- 243/2003. (XII. 17.) Korm. Rendelet a Nemzeti alaptanterv kiadásáról, bevezetéséről és alkalmazásáról. 2003. http://www.okm.gov.hu/letolt/kozokt/nat_070926.pdf. Hozzáférés: 2009. július 5.

FÜGGELÉK

Kérdőív

1. Mi az **anyanyelved**? (Ha két- vagy többnyelvű vagy, kérlek, írd le, hogy mely nyelvet beszéled családtagjaiddal illetve környezetteddel.)

Anyanyelvem: .....

További anyanyelvem/anyanyelveim: .....

2. Kérlek, jelöld meg, mely **idegen nyelveket** tanultad valaha, mikor, mennyi ideig és milyen körülmények között (pl.: iskolában, nyelvtanfolyamon, külföldi tartózkodás során, családtagodtól stb.). Kérlek, tüntess fel olyan nyelveket is, amelyeket már nem tanulsz, vagy jelenleg is tanulsz, de nem az iskolában.

Tanult nyelv/ek	Hány éves korodban kezdted tanulni?	Hol/milyen körülmények között tanultad/tanulod?	Tanulod-e még?	Ha már nem tanulod, mikor hagytad abba?	Ha már nem tanulod, miért hagytad abba?

3. Kérlek, jelöld meg, hogy megítélésed szerint 1–5 skálán mely nyelvből milyen szintű tudással rendelkezel. 5-össel jelöld az anyanyelve/i/det illetve az anyanyelvi szintű nyelvtudást. 0-nak számítana egy olyan nyelv, melyet egyáltalán nem ismersz; míg ha már valamennyit tudsz, akkor 1, ha kicsit többet, akkor 2 és így tovább.

Nyelv	Szint
magyar	

4. Jelenleg, a középiskolában milyen nyelveket tanulsz? Kérlek, tüntesd fel, hogy milyen szintű csoportba jársz és azt is, hogy miért választottad ezeket a nyelveket.

Nyelv	Csoport szintje	Választás oka

5. Elégedett vagy-e a választásoddal, és a csoportod szintjével?

Nyelv	Nyelv-választással elégedett vagy-e? igen/nem, miért?	A csoport szintjével elégedett vagy-e? igen/nem, miért?

6. Amikor nyelvet választottál, korlátozta-e valami a döntésedet? Ha igen, mi volt az?

.....

7. Másképp döntenél-e, és ha igen, miképpen, ha most kellene döntened? Röviden indokold a döntésedet.

.....

8. Választaná-e esetleg más nyelvet/szintet, mint amit az iskola nyújtani tud? Ha igen, mi lenne az?

.....

9. Hol születettél?

.....

10. Hol végezted általános iskolai tanulmányaidat? (település/iskola)

.....

11. Hol éltél

a) iskolás korod előtt? .....

b) alsó tagozatos korodban? .....

c) felső tagozatos korodban? .....

d) és hol élsz most? .....